



S:T ERIKS

SVERIGES STEN- OCH BETONGLEVERANTÖR

LÄGGNINGSANVISNING BETONGTAKPANNOR

EN HANDLEDNING FÖR HUR DU LÄGGER TVÅKUIPGA BETONGTAKPANNOR



Enkelt att lägga tak

Att lägga om taket är inte svårt, men det kräver att du är noggrann och har bra utrustning. Mjöbäckspannan har en komplett uppsättning pannor och tillbehör för i stort sett varje takkonstruktion. I tabellen nedan framgår åtgången av pannor tydligt. Om du redan vet antalet ventiler och tillbehör som behövs, är det enkelt att räkna ut priset för det kompletta taket.

Mjöbäckspannan har en komplett uppsättning pannor och tillbehör för i stort sett varje takkonstruktion. Mjöbäckspannan tillverkas enligt SS-EN 490/491 och är produktcertifierade enligt Betong- och Ballast Certifieringsregler.

OBS! Den senaste versionen av lägningsanvisningen finns alltid uppdaterad på vår hemsida www.steriks.se. Lägningsanvisningen är endast vägledande. Det är alltid montören som har ansvaret att monteringen är korrekt för att uppnå rätt funktion.

Taklutning

Mjöbäckspannan kan läggas på alla taklutningar ned till 1:4 (14°) vid täckning av tak med träpanel och papp. Läktavståndet behöver inte minskas vid taklutningar >22°, eftersom Mjöbäckspannans dubbelklack täcker underliggande panna, även vid det maximala läktavståndet 375 mm.

Undertäckning

Av tradition används ofta papptäckt panelunderlag i samband med takpannor. På senare år har denna konstruktion ofta ersatts av så kallat lätt undertak. Följ respektive tillverkarens rekommendation vid användandet! Undertaket fungerar normalt som fuktspärr och skall endast ta upp smärre läckage som kan uppstå vid extrema förhållanden som slagregn, drivsnö etc. Genom dubbellätning i både höjd- och sidled tätar Mjöbäckspannan normalt även mot detta.

Ventilation

Det är viktigt att ventilationen är effektiv mellan pannorna och undertäckningen. Luftning av detta utrymme sker främst genom öppningen vid takfot ochnock. För att säkra luftspalten mellan nockpannor och normalpannor, skall vår ventilerande nocktätning användas. Genom denna ventileras även utrymmet under undertäckningen, antingen via ventilationsbeslag eller via luftspalt vid nockbrädan. Valmningar tätas och ventileras med valmtätning. Denna kan med fördel även användas på horisontell nock. Fågellisten monteras vid takfot för att förhindra fåglarnas bobygge.

Tillbehör

Våra tillbehör hittar du på sidorna 22-23. Med dem kan praktiskt taget varje anslutning på taket utföras utan fördyrande plätarbete. Monteringsanvisningar finns på förpackningarna. Du kan även få dem separat från oss.

Speciallösningar

För valmade tak och vinkeltak finns färdiga valm- och T-nockpannor. För anslutning till vinkelrännor resp. den valmade nocken skall normalpannor snedskäras. Tänk på att halvpannor är ett enkelt sätt att undvika "småbitar" vid skärning. Använd vinkelslip med kapskiva avsedd för stenkapning.

Uträkning av takbredden

Vid nya tak justeras gavelpränet så, att den totala takbredden blir jämnt delbar med 300 mm (pannans bredd) + 30 mm (= 1 pannas överlapp).

Om takets bredd inte går jämnt ut, kompletteras det med en halvpanna och istället används 150 som delningstal. Vid läggning där takbredden är bestämd, divideras takbredden (minus 30mm) med 300. Närmast underliggande heltal blir då antalet pannor i bredd. Om decimalen blir 5 eller högre, (= mer än 150 mm) används en halvpanna vid gaveln. Är differensen mindre än 150 mm kan glappet fördelas och täckas under vindskivornas täckplåt.

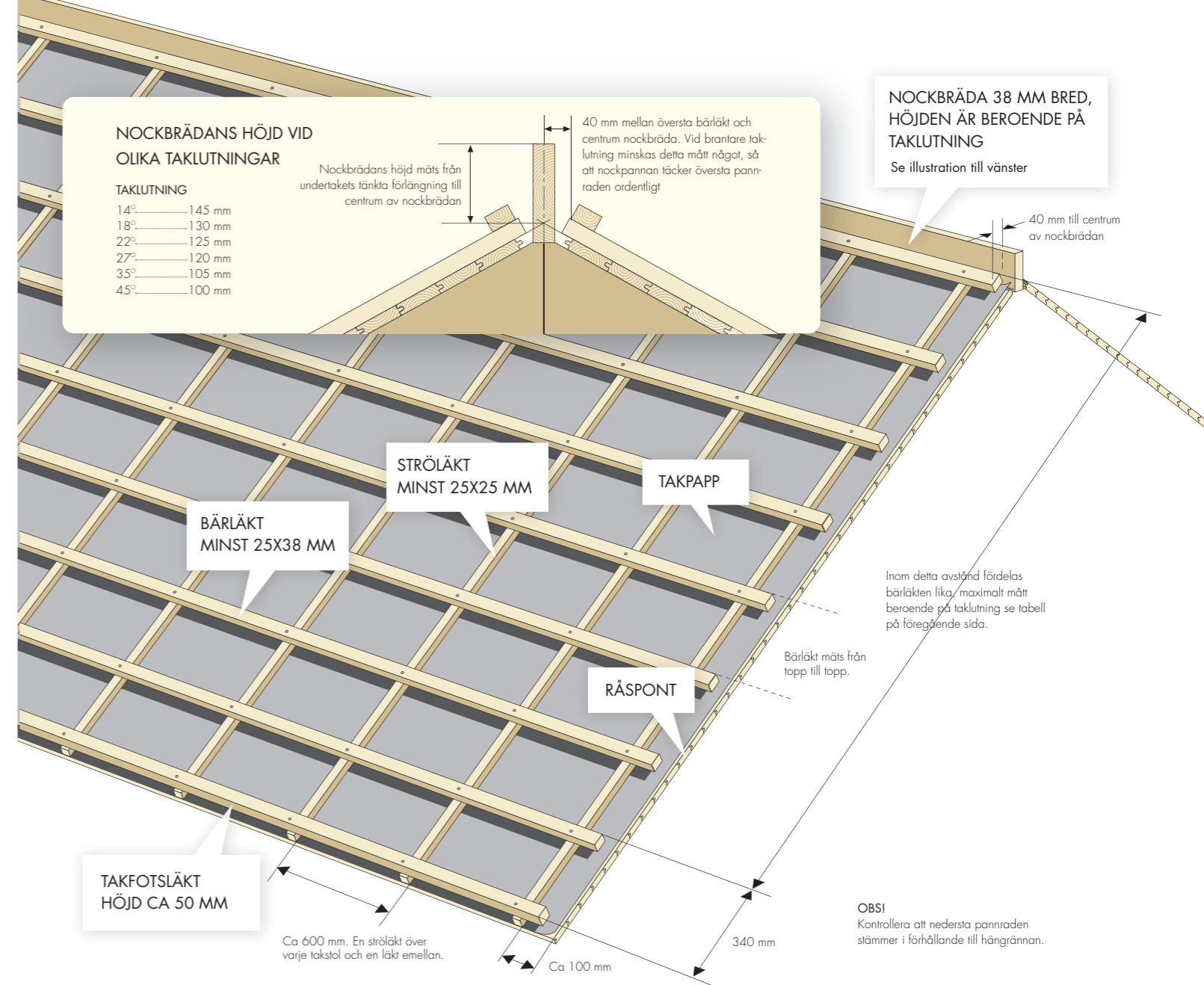
Vid kombination av normalpanna och gavelpanna måste breddindelningen vara exakt. Lägg alltid ut den undre raden först och kontrollera att bredden stämmer.

Beräkning av antalet pannrader i takfallet

Från hela takfallet dras först bort avståndet från centrum i nocken till den översta bärläkten, som skall vara 40 mm. Vid brantare taklut minskas avståndet något så att nockpannan täcker översta pannraden ordentligt. Den andra läkten nedifrån (på vilken den nedre pannraden hänger) skall ligga med överkanten 340 mm från takfoten. Den bit av taket som finns mellan dessa läkt delas i jämna delar så nära 375 mm som möjligt. Vid taklutningar lägre än 22° använder du ett något lägre delningstal samt monterar takfotsplåt före läkning.

Se rekommendationer i tabellen för åtgång

ÅTGÅNG VID OLIKA LÄKTAVSTÅND		
LÄKTAVSTÅND	TAKLUTNING	ÅTG/m ²
375	≥ 22°	8,9
370	≥ 22°	9,0
365	≥ 22°	9,2
360	≥ 22°	9,3
355	≥ 22°	9,4
350	≥ 22°	9,6
345	≥ 22°	9,7
340	≥ 18° - ≤ 22°	9,8
335	≥ 18° - ≤ 22°	10,0
330	≥ 18° - ≤ 22°	10,1
325	≥ 18° - ≤ 22°	10,3



1 Efter noggrann uppmätning läktas taket. Till bärläkt skall användas 25x38 mm och till ströläkt minimum 25x25 mm c/c 600mm. Vid lätta, ej plana undertak skall bärläkten vara 45x70 vid max 1200 mm takstolsavstånd. Den nedersta läkten, takfotsläkten skall vara ca 20 mm högre än övriga bärläkt. Vid taklutning under 22° skall takfotsplåt monteras före läkning. Vi rekommenderar ej utförande av takfot med kilkonstruktion pga att ventilationen blir begränsad.

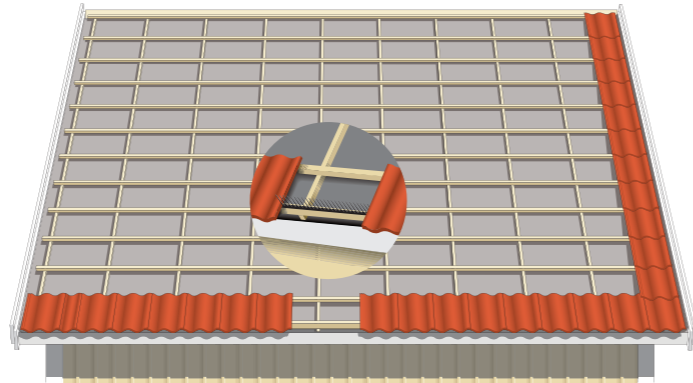
PANNA	
Längd	420 ± 2 mm
Bredd	330 ± 2 mm
Bygglängd	375 max mm
Byggbredd	300 ± 5 mm
Bygghöjd*	75 ± 2 mm
Läktavstånd	375 - 310 mm
Minsta taklutning	14°
Åtgång**	8,9 st/m ²
Vikt ca (st)	4,1 kg
Vikt ca (m ²)	36 kg
*Mått från ö k läkt till ö k överlappande panna	
**Vid 375 mm läktavstånd	

NOCKPANNA	
Längd	420 mm
Bredd	250-230mm
Bygglängd	370-330 mm
Åtgång	2,7 st/m
Vikt ca (st)	5 kg

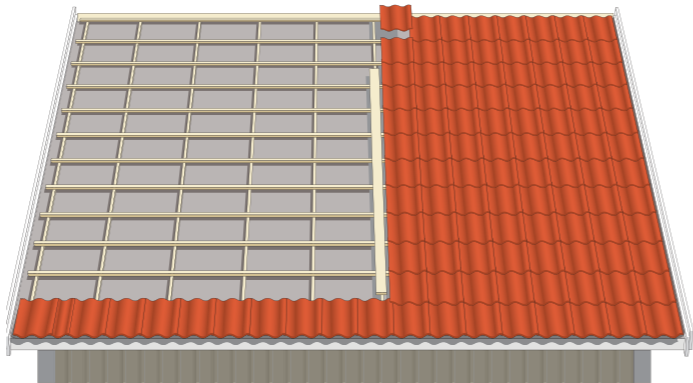
2 Finns tillgång till lyftkran och pallgaffel, använd dig av dem. Hela pallen hålls upp på taket och öppnas på plats. Genom att pannorna förpackas om 5 st är det enkelt att bära ut dem. Finns inte lyftkran kan t ex en transportör användas. Hör med din lokala leverantör eller ring oss på S:t Eriks, så hjälper vi dig.



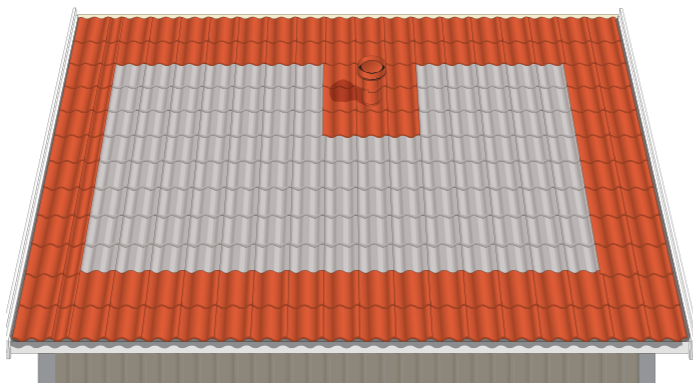
3 För att kontrollera takbredden läggs första raden från takfot tillnock. Börja alltid till höger på taket. Lägg sedan nedre pannrad. Genom att denna rad läggs först, kan du sedan kontrollera att breddindelningen stämmer. Använder du fågelband, monteras dessa innan du lägger pannorna. Skulle inte takbredden gå jämnt ut, justeras detta med en halvpanna som läggs näst ytterst. Kontrollera också nu att nedersta pannraden stämmer i förhållande till hänggränsen. Nu kan du spika de lagda raderna. Läs mer under rubriken "Uträkning av takbredd" sid 18.



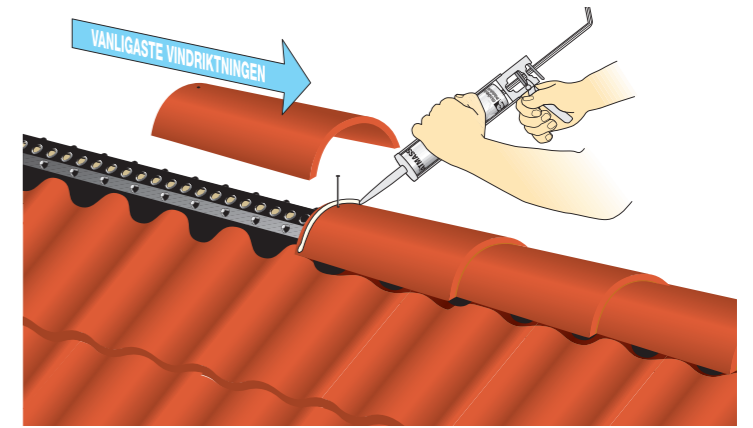
4 När kontrollen är gjord, läggs pannorna. Börja nedifrån och lägg rad för rad upp tillnocken. Börja alltid från höger. Var noga med att rikta upp raderna. Mät ut kontrollpunkter och markera med ett snäppsöre. En liten snedhet kan bli svår att rätta till på slutet.



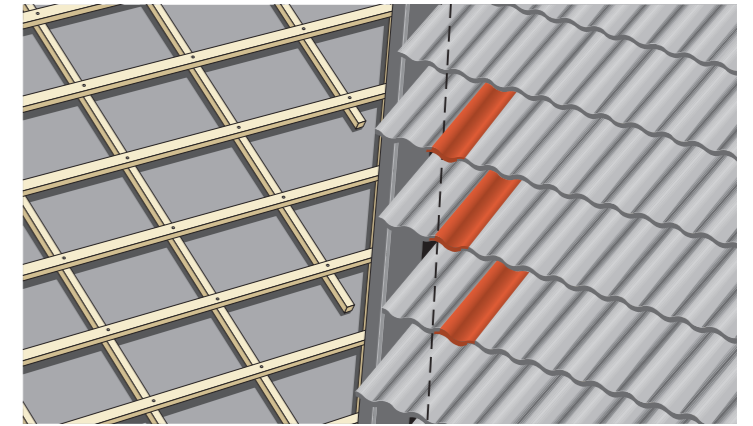
5 Minst två pannrader vid takfot, gavel och nock skall spikas, samt en rad vid genomföringar, vinkelrännor och dylikt. Förborra anvisningen för spiken vid behov. Samtliga nock- och specialpannor skall spikas eller skruvas. Använd rostfri spik, skruv eller takpannekrok. Se tillbehör sid 21.



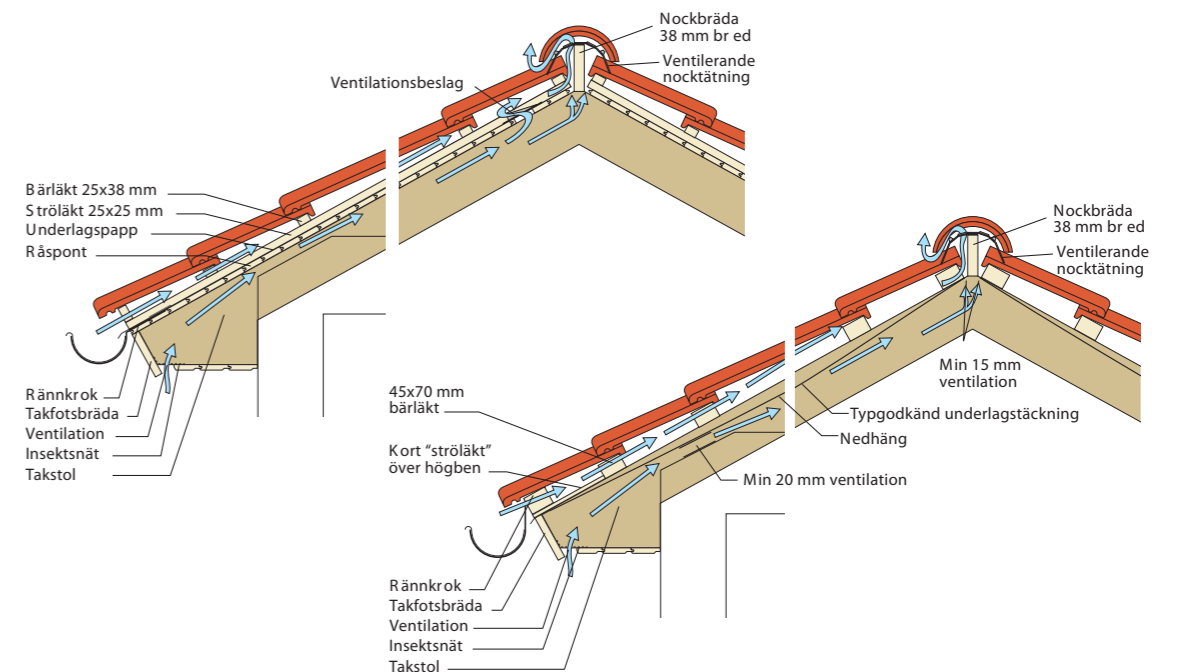
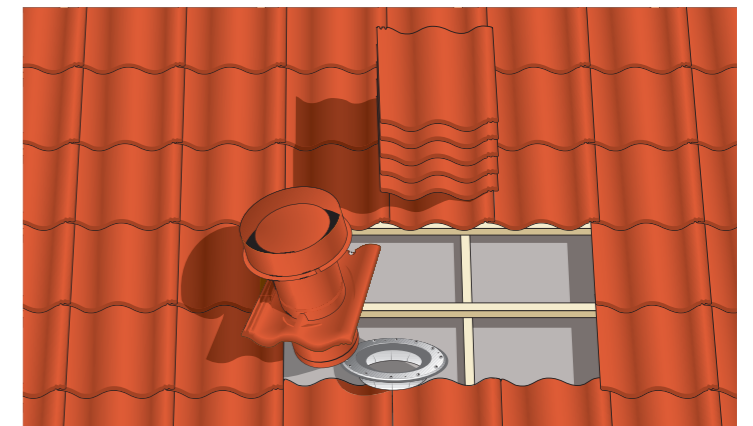
6 Börja med att spika den ventilerande nocktätningen på nockbrädan. Nockpannorna börjar du sedan lägga mot vinden, med andra ord längst bort från det håll det oftast blåser. Nockmassan lägger du samtidigt på den överlappade delen av nockpannorna. Spika alla nockpannor. När du bestämmer höjden på nockbrädan, kontrollerar du att nockpannan också vilar på pannorna i översta raden.



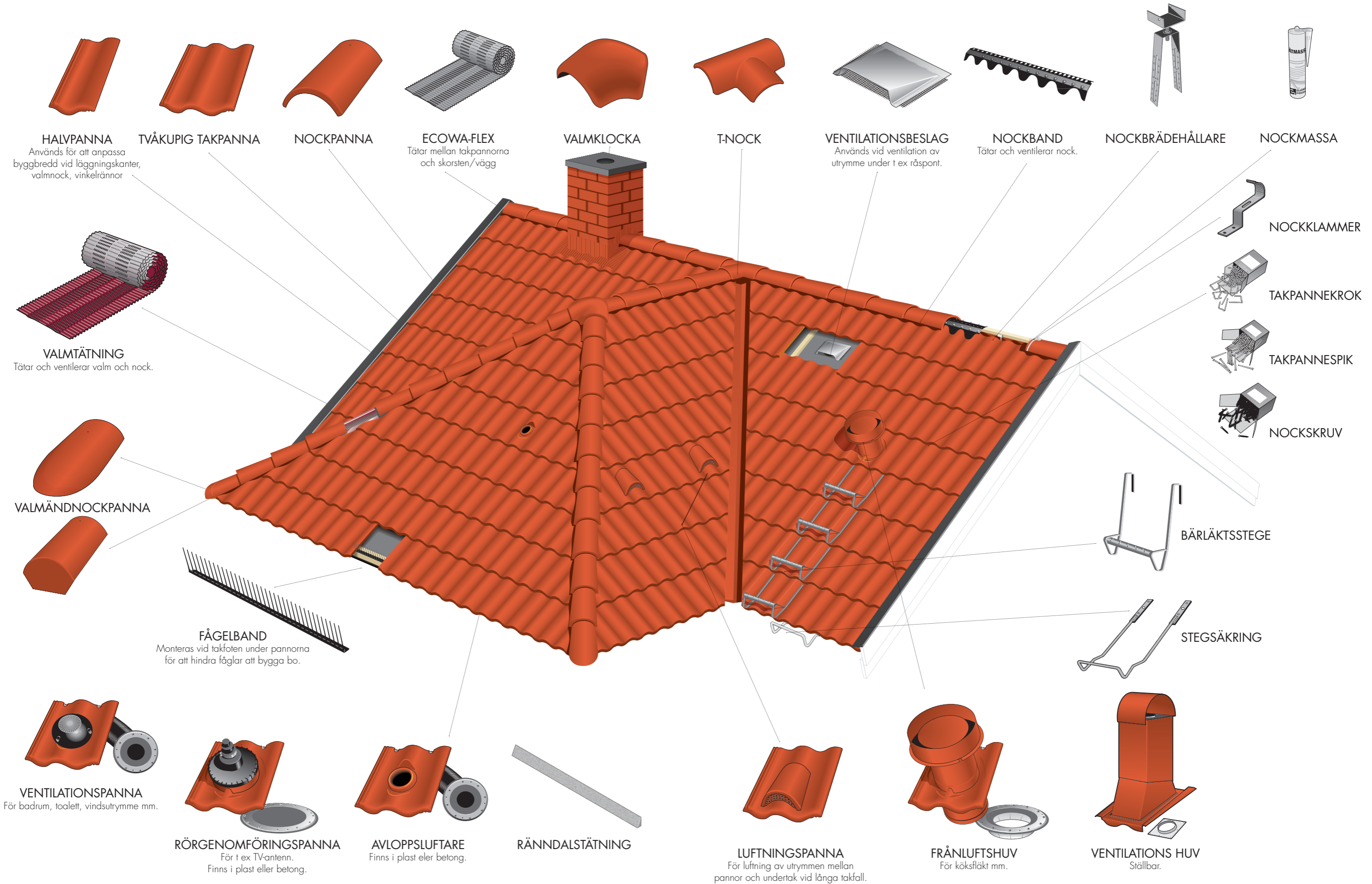
7 Vid vinkelrännor måste du skära pannorna. Lägg ut pannorna som på bilden och markera avskärningen med hjälp av ett snäppsöre. Om det skulle bli en för liten del kvar av pannan när den kapats, kan man placera in en halvpanna i raden för att på så sätt få en större del som är lättare att fästa. Till kapningsarbetet använder du en vinkelslip med kapskiva avsedd för sten. Om du inte vill bära ner pannorna till marken och kapa dem där, så var noga med att borsta bort allt skärdamm som annars kan bli liggande. Det kan ge fula märken som det tar lång tid för regnet att spola bort.



8 Alla takgenomföringar görs efter det att taket är lagt. Plocka upp pannorna där genomgången skall vara. Såga upp, montera enligt bifogad anvisning och lägg tillbaka takpannorna.



Tillbehör





www.steriks.se | tak@steriks.se

0325 - 341 60

Sedan mitten av 1800-talet har vi på S:t Eriks tillverkat VA-produkter och markbeläggning för privat och offentlig miljö. Vi började med lera, idag är det betong och natursten. Förutom ett brett sortiment takpannor finner du rör, brunnar, plattor, marksten och murar i vårt kompletta utbud. Välkommen att kontakta oss!



S:T ERIKS

SVRIGES STEN- OCH BETONGLEVERANTÖR